

موضوع	در خصوص فعالیت های بخش کشاورزی
شماره: 2612/80 تاریخ: 21/03/1381 پیوست: دارد	
	جناب آقای شهردار خجسته رییس کل محترم سازمان امور مالیاتی کشور
	بازگشت به نامه ۹۳۵۰ مورخ ۲۸/۲/۱۳۸۱ آن سازمان، به پیوست پاسخ مربوطه در خصوص "فعالیت های بخش کشاورزی و استمرار معافیت مالیاتی" ایفاد می گردد.
سعید شیر کوند معاون امور اقتصادی	
پیوست:	
	پاسخ به نامه سازمان امور مالیاتی در خصوص "فعالیت های بخش کشاورزی و استمرار معافیت های مالیاتی"
	بطور کلی کشاورزی فعالیتی است که در جریان آن گیاهان یا حیوانات اهلی با هدف تولید اقتصادی پرورش داده می شوند. بخش کشاورزی در اقتصاد ایران شامل چهار زیر گروه زراعت، شیلات و ماهیگیری، دام و طیور، جنگلها و مرتع (منابع طبیعی) می باشد.
الف - زیر بخش زراعت	زراعت شامل دو دسته فعالیت؛ تولید محصولات زراعی (سالانه) و محصولات باعی (دایمی) می باشد. منظور از زراعت، کشت و کار محصولات سالانه از زمین مزروعی، کشتگاه سر پوشیده ما بین درختان باع با هدف بهره برداری اقتصادی است. کشت و کار سبزی و گل از نوع محصولات سالانه حتی در زیر پوشش مثل پلاستیک نیز زراعت محسوب می شود، ولی پرورش گیاهان در داخل گلدان، جعبه و امثال آن در این فعالیت منظور نمی گردد.
محصولات زراعی	شامل گروه های غلات (گندم، برنج، جو، ذرت دانه ای) حبوبات (نخود، لوبیا، عدس و ...) محصولات صنعتی (پنبه، توتون و تباکو، چغندرقند، ...) سبزیجات (سبز زمینی، پیاز، گوجه فرنگی، ...) محصولات حالیزی (خریزه، هندوانه، خیارو ...) و گروه نباتات علوفه ای (یونجه، سایر نباتات علوفه ای) می باشد. منظور از باغبانی یا باغدار، کشت و کار محصولات دایمی در فضای باز یا کشتگاه سر پوشیده با هدف بهره برداری اقتصادی است.
ب - زیر بخش دام و طیور:	احداث و نگهداری باع میوه، باع گل محمدی و خزانه این گونه محصولات در زمین و نیز زیر پوشش مانند پلاستیک، فعالیت باغداری محسوب می شود ولی پرورش این نوع گیاهان در داخل گلدان و امثال آن در این فعالیت منظور نمی شود. محصولات دایمی یا باعی شامل میوه های دانه دار، میوه های هسته دار، میوه های ریز، میوه های خشک، میوه های سردسیری، نیمه گرسنگی و گرسنگی است.
این زیر مجموعه فعالیت های مرتبط با پرورش دام و طیور، زنبور عسل و پرورش کرم ابریشم را در بر می گیرد.	منظور از پرورش دام نگهداری انواع نشخوار کنندگان و پستانداران با هدف بهره برداری اقتصادی است. نگهداری انسان دام برای استفاده از تولیدات آنها یا سواری و بارکشی، فعالیت پرورش دام محسوب می شود ولی نگهداری حیوانات به منظور سرگرمی و تفنن در این فعالیت منظور نمی شود. پرورش طیور نیز شامل نگهداری انواع ماهیان و سایر پرندگان با هدف بهره برداری اقتصادی است. مانند پرورش مرغ، اردک، غاز، بوقلمون، بلدرچین، تولید جوجه به و سیله ماسین جوجه کشی نیز جزوین فعالیت منظور می شود. و منظور از پرورش زنبور عسل با هدف تولید عسل ، ملکه یا هر نوع بهره برداری اقتصادی دیگر است، پرورش کرم ابریشم نیز شامل نگهداری کرم ابریشم با هدف تولید پیله یا هر نوع بهره برداری اقتصادی

دیگر است.

ج- زیربخش شیلات :

منظور از شیلات، فعالیتهایی است که برای تولید انواع حیوانات آبزی و محصولات دریایی با هدف بهره برداری اقتصادی انجام می شود. این فعالیت‌ها به طور کلی شامل صید در اقیانوس، آبهای ساحلی یا داخلی و نیز پرورش ماهی، صدف و میگ و نظایر آن است. جمع آوری محصولات دریایی از قبیل مروارید طبیعی، انواع اسفنجها، مرجانها و جلبکهاییز تحت این عنوان منظور می شود.

د- زیربخش جنگلها و مراعع :

این زیربخش امور مربوط به جنگلها (جنگلداری) و مراعع با چراگاهها را در بر می گیرد. بدین ترتیب جنگلداری فعالیتی است که در آن نگهداری، پرورش و قطع درختان جنگلی به منظور تولید چوب یا هر نوع بهره برداری اقتصادی دیگر انجام می شود. ایجاد خزانه و نهالستان به این نوع درختان وجمع آوری محصولات یا از نوع بهره برداری اقتصادی دیگر نیز تحت این عنوان قرار می گیرد.

مطالعات صورت گرفته درمعاونت امور اقتصادی نشان می دهد که براساس قانون مالیاتهای قبلی بخش کوچکی از کشاورزی قادر به پرداخت مالیات می باشد، معهذا بدلیل مشکلات متعددی که در اخذ مالیات در این بخش وجود دارد گرفتن مالیالت از این بخش توصیه نمی گردد.

۱- زراعت، بر اساس قانون مالیاتهای قبلی، این بخش قادر بوده است که در سال ۱۳۷۶ در حدود ۴۰۰ میلیارد تومان مالیات دهی داشته باشد که مسلماً بر اساس قانون جدید این مبلغ شدیداً کاهش خواهد یافت، معهذا بدلیل ذیل اخذ مالیات از این بخش توصیه نمی گردد.

— اغلب شاغلان بخش زراعت را گروه های فقیر وکم درآمد جامعه تشکیل می دهند.

— بدلیل نداشتن دفاتر حسابداری وهمچنین پراکندگی پدید کشاورزان، اخذ مالیات بسیار مشکل خواهد بود.

— بدلیل شمار زیاد کشاورزان زراعت کار، اخذ مالیات از آنان مستلزم صرف هزینه های بالای خواهد بود.

— بخشی از تولیدات توسط خود کشاورزان مصرف می شود که تفکیک آن از قسمت فروش رفته بسیار مشکل خواهد بود. — اخذ مالیات موجب ایجاد انگیزه برای کوچک شدن قطعات زمین های زراعی خواهد گردید که این امر منجره عدم استفاده از تکنولوژی و ماشین آلات ونهایتاً کاهش درآمد کشاورزی و عدم استفاده بهینه از منابع موجود در بخش زراعت خواهد شد.

۲- میزان تولید وارزش افزوده شیلات نشان می دهد که این زیربخش سهم اندکی از ارزش افزوده کشاورزی را دارا می باشد و اغلب فعالیتها در این زیربخش با حمایت دولتی انجام می شود و سهم بخش خصوصی در این زمینه ناقیز است. لذا اخذ مالیات از این زیربخش میزان اندک سرمایه گذاری خصوصی صورت گرفته را نیز کاهش خواهد داد. همچنین اخذ مالیات از صیادان محلی که از نظر درآمدی در سطح پایین قرار دارند نیز توصیه نمی گردد. در زمینه جنگلداری نیز ابتدا می باید تکلیف عوارض و بهره مالکانه دریافتی توسط سازمان جنگلها و مراعع در هنگام صدور مجوز مشخص گردد، چون این عوارض خود نوعی مالیات تلقی می گردد. یکی از راه حلها می تواند افزایش بهره مالکانه و عوارض و واریز آن به خزانه کشور باشد.

۳- دامپروری: این زیربخش را می توان به دو قسمت سنتی و صنعتی تقسیم نمود. قسمت سنتی آن که دارای ارزش افزوده کمی می باشد و اغلب فعالان این قسمت را طبقات پایین در مناطق روستایی و شهرهای کوچک تشکیل می دهند. اخذ مالیات در این قسمت با گسترش عدالت اجتماعی در تنافض خواهد بود، چون افراد مذکور توانایی پرداخت مالیات را نخواهند داشت، ضمن اینکه انجام این کار به علت گستردگی این فعالیت عملای امکان پذیر نخواهد بود.

اما از قسمت صنعتی، بدلیل ارزش افزوده بالا وتمرکز آن می توان مالیات اخذ نمود گرچه ممکن است بعلت بازدهی بالای بخش خدمات در کشور در اثر اخذ مالیات از این قسمت انگیزه های سرمایه گذاری در این زیربخش نیز کاهش یابد.

بطور کلی چنانچه هدف حمایت از تولید می باشد، با توجه به اینکه بخش کشاورزی نسبت به دیگر بخش ها از حمایت دولتی کمتری برخوردار می باشد، لذا اخذ مالیات از این بخش منطقی به نظر نمی رسد. بررسی فعالیتهای بخش کشاورزی نشان می دهد که شرایط لازم برای اخذ مالیات در زمینه زیربخش های آن در حال حاضر فراهم نشده است.

